

Igen kedvelt uram,

Goethestr 25.
Juli 27

ITA FIL. INT.
Lajos P.

Nem emlékszem Mannheim pesti
emlére. De ha nem is, örömmel fogom
következni az igazságot. Az én állapota
cimem VIII. Rökh Szilárd utca 28.

1914. júl. 22.
Sokat gondolkodtam a Logos-prob-
lemán s azt hiszem, optimistikus an
valamintatott kérvéseim, melyek az én
kérvéseim is. Van elég jó cikk, vagyis lesz,
ha nem is hozunk sok fordítást. (Az
által cikküket ugyanis, a kiadó fél-
honoráriumot kíván s ez nagyon sok pénz-
rövidítésbe kerülne.) Rajóttam u. i. arra,
hogy mégis szánmihattunk szaktudósok,
köremlükövése. Goldzieher Iganc, a Ei-
ner a német Logos is önnelhet, Schwarz G. is
mások. A német Logosból eltérő leg behornak
a kritikai zovetok is: erre nálunk nagy ritk.
sej van. Sokkal kézsőbb pont a távol-
tartandó távöltartása, amit, ha ön is
Ez a támogatati benne. eppeni neutralizál-
ástja vélet megolthatóan.

Természetesen igazat adok önnek minden-
ben, abbaz is, hogy inkább ne legyen Logos,

Postkarte

64415-4971

Herrn Dr. Georg von Lukács

Heidelberg

Kepplerstr 28

mint rossz logo, de épen most hogy átérttem
a logos ösres témait, azt hiszem, kicsit
bebecsültek a mi viszonyainkat. Apráthy
jobbikket is rakunk, mint Driesch. Palágyi
jobbát, mint Cornelius, Sombó' is objekt, mint
Andorcsák.

A reméltetés végei valószínűleg Heidel-
bergen ^{személy} adarom minchebe. Ha ön meg
üvegben van és nincs ellenér, fel fogom keres-
ni. Levegő is idővel a fürdőszobában.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Freiturn. i.B. Goethestr. 25

MTA FIL. INT. Bpest 1914. XI. 8
Lukács Arc.

Sehr geehrter Herr Doktor,
unsere Pläne ~~wurden~~^{wurden}
durch den Krieg ~~ein~~-hoffentlich nicht end-
gültig - vereitelt, so dass ich es nicht für
nötig hielt Ihnen darüber zu berichten. Sollte
Sie Ihr Weg gelegentlich nach Budapest
führen, so wäre ich Ihnen dankbar, wenn Sie
mich davon verständigen könnten.

Herr Mannlein befindet sich natürlich hier
in B., die Übersetzung wird aber wahrscheinlich

als. or Pozsoni. Budapest.

VII. Közfürdő 4. 28

LEVELEZŐ-LAP

FELÜLVIZSGÁLT

ÜBERPRÜFT

BUDAPEST

auch nicht aktuell sein.

Wie geht's den Kessel-
berger gemeinsamen Be-
kannten, vor allem Prof.
Cais?

Mit den besten Grüßen
ich ganz ergeben

MTA FIL. INT.

Lukács' Arc.

Bp. 1914

nov. 8.

64614-4342
Herrn Dr. Georg v. Lukács

Keplerstrasse 28

Heidelberg

Baden

Olv külföldi államokkal való forgalomra, hova a levelezőlap díja 10 fillér, külön 10 fillér levelezőlapok költségének.

Igen kedelt Uram.

1915 III/17

MTA FIL. INT.

Lukács Arc.

nagyon nyomorú hírt.

Kell jelentenem: Galai halálát. A
hír tegnap jött Omurból és híkles;
egy körképben tízurban meghalt,
február 2-án. Minthogy a Zramm.
poston Kiewből írt, hogy jól van,
mi semmi aggodalommal sem
volunk sorsa iránt s várnam vég-
leges címet, hogy írassak Kessen-
nek Kopenhágán át. Most már
nincs rá szükség. - Ön, aki egyike
volt azoknak a Kereseknek, akik
egér c'nteme kerint becsülték és
ismerték ezt a ritka embert, tud-
ni fogja, hogy mennyit becsültünk
benne, ahányszor a'llandóan vele
együtt lehetünk. Befejeren, de
naggyában kért munkáját,
ha egyet kéne len, saját alá fogom

LEVELEZŐ-LAP

rendkívül német-
náiban megjelentetni. Eb-
ben kérem fogom majd
támogatásait, véleményét.

Calveroni után, aki decem-
berben halt meg. Zalaik el-
vezetési a legmódszert volt, ami
engem érdekel. - Filizse címe.

IV. Veres Pál utca 12.

Mag. kisközségi úrvölgyi
fogorvosi
Vesz. va. Köhnpölös utca 28

444615-447/3
Herrn Dr. Georg von Lukács

Baden

Heidelberg
Kepplerstrasse 28.

Tizenhételt Uram,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Mint hogy ez idén nem megyek
Keidelbergbe, arra kérem, hogy
ha esetleg közelünkbe vésztök,
újonnan s Zalai munkáját
- a vele kapcsolatos teendő - elő-
zetesen megbeszélhetünk. A jár-
cgy részt a Semmering körül vagy
ott töltöm s azt hiszem, Ön is szeret
ott lenni. - A logos. úgy végleg
megszűnt probléma lenni, mert
Alexandrosz mint a Magyar Fil. Társaság
új elnöke átvette a folyóirat szerke-
zését is, egyrészt mind az Athenaeum
megszűnt és az Akadémia a rá bízta
örömet a Fil. Társaság folyóiratának
támogatásán ránya (5000 K.),
úgy hogy ebből most nagy terjedelmű
és modern folyóirat lesz, amelyet
s. nagy kedveléssel propagál és szervez

1915 jún. 15.
5161

1913-1914/5

Herrn Dr. Georg von Lukács

Heidelberg

Keplerstrasse 28

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

LEVÉLEZŐ-LAP

POSTA
BUDAPEST 84
FELTÉTEL SZÁMA

Igy ez talán egész jól van,
mindenesetre kompromisszum, és
a kompromisszumok életképesebbek,
mint az ideális irányzat.

Ha Lászlóról tudna újat, nagyon
kálós volna érte. Köszönettel
hírelője Fuggeri Béla

P. S. Levelezésem kérem idő-
völettemek legyen mivel
átadni.

alt. Dr. Fuggeri Budapest 8, Kölkf. lán
St 28

MS VIII. 113

Írtatott doktor úr,

1.) Mannheim címe (egyelőre):
Fenyőháza, Hiptó megye,
Nagyménfői Schay János alatt.
nagy címein. Neptemberben el-
menne onnan. ^{Ischiembé.} Csurusa csak
nyitott levelet fogad el.

2.) Dr. Falai Béla Zsolt, 3. honvé-
gyalozgervé. A többi dátumra
nézve Falainé adhatna fel-
világosítást.

Jóváhagyóje.

1915 aug. 13.
Köszönöm Béla
P. S. Ha Schneegansz által talál-
kozok, kérem, adja át a levelet
és üdvözlésemet.

LEVELEZŐ-LAP

915 AUG. 13 E 10

H 72 1/4

6415-497/6

Kasság
N. László György úrnak

Budapest VI.

Városi Igazgatóság 20.

8. Könyvtári sz. 28
folyam

MTA FIL. INT.
László Arch.

Öt külföldi államokkal való forgalomra, hova a levelezőlap díja 10 fillér, külön 10 filléres levelezőlapok szolgáltatnak.

LA 415-497/4

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

III 1/7 95

Igen tiszelt Uram,

Falainénél voltam s ő azt mondta, hogy
Béla arra kérte, adjon át Önnel könyve
meglevő részeit, ha baja történik. Ön
döntően afelett, hogy kiadjuk-e vagy nem.
Mint hogy előre is tudom, hogy beleegyezést
bírtosra vehetem, mondtam is Falainé-
nak, hogy ha jönnek látni, bármikor küld-
heti Önnel a kéziratosokat. De talán
mégis kérném, írja ezt meg Ön nemelyen

1915 márc. 17.
méli

MTA Fil. Int.
Lukács Arc.

Látam a levelét is, melyet egy
onkór fogytársa írt; réskelésen
leírja negy baritunk sorsát. „Von
den Schraparen des Krieges u. des Trans-
ports körperlich u. geistig herabgekom-
men, konnte er der Krankheit nicht
mehr Widerstand leisten und ist trotz der
aufopfernden Pflege des Herrn Arztes
N. N. nach zweiwöchentlichem Leiden
sanft entschlumert.“

Tyaz László

Fornanbella

L 496 15-497/12

Schierke/Harz
6. VII. 1954.

Hotel Heinrich Heine

Izgat volt, a Harz

"Höröim" röp és es. a hely

Legkedveltebb pontja.

Reed Kivül változatos

nép tájak, séták, rége

kipusai hotelrendszere

amelynek népszerűsége

nagyon konveniens

Mely időtöltés

von Haus zu Haus

Frühjahr und Sommer

Best. Nr. 172 Postkartenverlag Riehn, Wernigerode/Harz

MTA FIL. INT.

Lukács Arch.

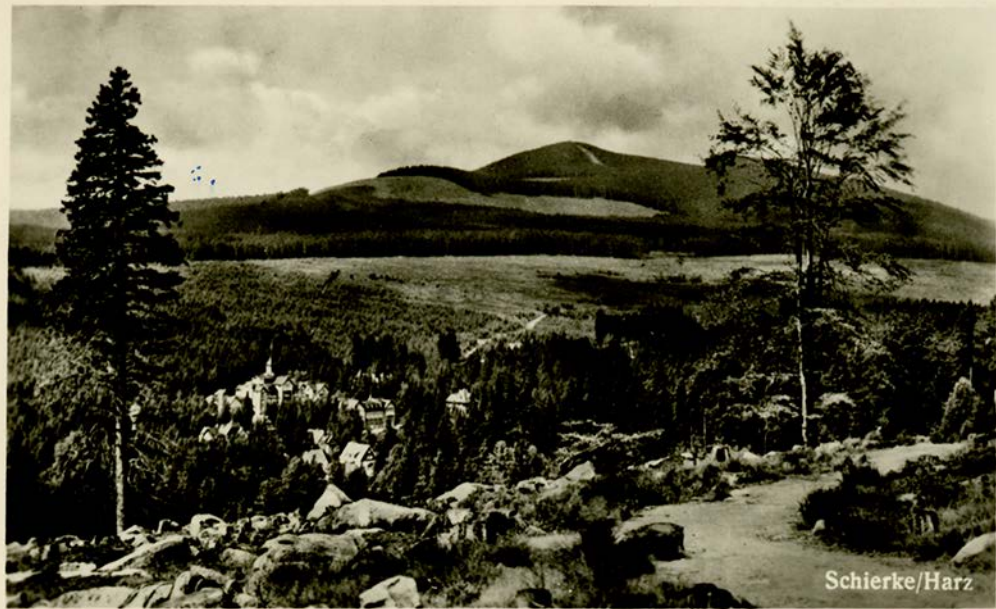
Budapest

Belgrádirakpart 2

Ungarn

A 5293/53/DDR

Uz.-Nr. 172

Schierke/Harz

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA II. OSZTÁLYA

BUDAPEST, V., NÁDOR-U. 12. * TELEFON: 113-400

Lukács György elvtársnak
B U D A P E S T

V., Belgrád rakpart 2. V.em.

Hiv. szám :

Melléklet :

Előadó : Szaboles Ottó

Mellékállomás :

Ügyiratszám 1344-42-II-SzO/sb/952.

Budapest, 1952. augusztus 13- n.

Kérem az ügyirat számára hivatkozni

Tárgy:

Értesitem, hogy a MTA Elnöksége jóváhagyta az Ön . . . . .
Adalékok az esztétika történetéhez
című művének a Társadalmi - Történeti Tudományok osztálya 1953. évi
kiadványai között való megjelentetését. Az Osztályvezetőség
technikai szerkesztőnek . . . . . Zoltay Dénes . . . . .
lektornak ; . . . . . Zoltay Dénes és Mátrai László
jelölte ki. A kézirat leadásának határideje . . . . .

Tekintettel arra, hogy a könyvkiadás tervszerűségét közös erő-
feszítéssel biztosítanunk kell kérem, hogy kéziratát határidőre pon-
tosan leadni szíveskedjék.

Budapest, 1952. augusztus 8.

A kiadmány hiteléül:
Fábián Noémi h.

Flank L.

Fogarasi Béla s.k.
osztályelnök

Akadémiai nyomda, Geológus-u. 2. - 1073/52

MTA FIL. INT.
Lukács Arch

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA II. OSZTÁLYA

BUDAPEST, V., NÁDOR-U. 12. * TELEFON: 113-400

Lukács György elvtársnak,
B u d a p e s t
V. Belgrád rkpt. 2.

LVK 45-447/8

Hiv. szám :

Melléklet :

Előadó : Szabolcs Ottó

Mellékállomás :

Ügyiratszám : 1341-KL-II. 1952.

Budapest, 195

hó

Kérem az ügyirat számára hivatkozni

Tárgy:

A MTA Elnöksége a Társadalmi - Történeti Tudományok Osztálya
1953. évi kiadványai között engedélyezte . . . . .

Csernisevskij: Válogatott filozófiai művei . . . . .

. . . . . című művének kiadását.

Terjedelme . . 30 . . iv, a kézirat elkészül . . . . .

Az Osztályvezetőség döntése alapján kérem, hogy a fenti mű
~~tekstoriális~~ szerkesztői munkálatainak elvégzését vállalni szives-
kedjék.

Budapest, 1952. augusztus 8.

A kiadmány hitelül:

/Fábián Noémi/

Handwritten signature

Fogarasi Béla s.k.
osztályelnök.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA II. OSZTÁLYA

BUDAPEST, V., NÁDOR-U. 12. * TELEFON: 113-400

Lukács György elvtársnak,
B u d a p e s t
V. Belgrád rkp. 2.

644615-497/8

Hiv. szám :

Melléklet :

Előadó : Szabolcs Ottó

Mellékállomás :

Ügyiratszám : 1341-42-II-1952.

Budapest, 1952.

hó n.

Kérem az ügyirat száma hivatkozni

Tárgy:

A MTA Elnöksége a Társadalmi - Történeti Tudományok Osztálya
1953. évi kiadványai között engedélyezte . . . . .

Fogarasy Béla: Logika II.

. . . . . című művének kiadását.

Terjedelme . 25 . . . iv, a kézirat elkészül . . . . .

. . . . . Az Osztályvezetőség döntése alapján kérem, hogy a fenti mű
lektori és szerkesztői munkálatainak elvégzését vállalni szives-
kedjék.

Budapest, 1952. augusztus 8.

A kiadmány hitelül:

/Fábián Noémi/

Husztó P.

Fogarasi Béla s.k.
osztályelnök.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA II. OSZTÁLYA

BUDAPEST, V., NÁDOR-U. 12. * TELEFON: 113-400

Lukács György elvtársnak,
B u d a p e s t
V. Belgrád rkpt. 2.

CA4615-497/8

Hiv. szám :

Melléklet :

Előadó : Szabolcs Ottó

Mellékállomás :

Ügyiratszám : 1341-42-11-1952.

Budapest, 1952.

hó n.

Tárgy:

A MTA Elnöksége a Társadalmi - Történeti Tudományok Osztálya
1953. évi kiadványai között engedélyezte . . . . .

Hegel: Esztétika III.

. . . . .

. . . . . című művének kiadását.

Terjedelme . . . 25 . . iv, a kézirat elkészül . . kész van . . . . .

Az Osztályvezetőség döntése alapján kérem, hogy a fenti mű
~~doktorixés~~ szerkesztői munkálatainak elvégzését vállalni szives-
kedjék.

Budapest, 1952. augusztus 8.

A kiadmány hitelül:

/Fábián Noémi/

Handwritten signature

Fogarasi Béla s.k.
osztályelnök.

MTA FIL. INT.

Lukács Arch.

S z e m p o n t o k

a társadalomtudományok ötéves tervéhez.

Előzetes megjegyzés.

A II. osztály különleges helyzete abban áll, hogy - más tudományos szervek hiányában - 9 tudomány területét fogja át, melyeknek fejlettsége, szakmai- tárgyi jellege és az Akadémia összmunkája szempontjából való jelentősége igen különböző. Ilyen körülmények között a terv főszempontjait csak nagyon általános formában jelölhetjük meg, s ezen túlmenően az egyes tudományok számára külön konkrétabb tervszempontokat kell megadni, amelyeket az Állandó Bizottságoknak a tervek kidolgozásában fel kell használni.

A társadalomtudományok tervében a következő főszempontokból kell kiindulni:

- 1./ A társadalomtudományok fejlesztésének a II. ötéves tervben lényegesen nagyobb jelentőséget kell tulajdonítani, mint az I. ötéves tervben. A társadalomtudományok legfontosabb feladatának azt kell tekintenünk, hogy hatékonyan résztvegyenek a szocialista felépítmény kialakításában, a tudomány eszközeivel hatékonyan hozzájáruljanak a szocialista felépítmény funkciójának betöltéséhez, tevékenyen hozzájáruljanak a szocialista alap kialakulásához, megerősödéséhez, segítsenek az új rendnek a régi alap és a régi felépítmény megszüntetésében. A közvetlen feladat ebben a vonatkozásban a marxista-leninista társadalomtudomány alkalmazása a szocializmus építésének szempontjából fontos tudományos feladatok megoldásában. E feladatok megoldásához szükséges a társadalomtudomány számos területén még igen erős objektívistákus tendenciák leküzdése, a marxista pártosság szellemének érvényrejuttatása.
- 2./ A társadalomtudományok között az ötéves terv célkitűzéseinek szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bírnak a közgazdaságtudomány, a filozófia és a történettudomány. Mivel jelenleg e tudományok /közgazdaságtan és filozófia/ fejlesztése és jelentőségük között nagyfokú aránytalanság van, az 5 éves terv keretében e tudományok fejlesztésére az Akadémia egész munkája szempontjából különös gondot kell fordítani s a tudományos kutatás fejlesztéséhez vagy éppen megteremtéséhez a szükséges személyi és szervezeti feltételeket megteremtteni.
- Hangsúlyozni kell emellett, hogy valamennyi a II. osztályhoz tartozó tudomány fejlesztésének a szocialista kultúra szempontjából nagy jelentősége van.
- 3./ Pusztán egyes szerzők személyes publikációs érdekeit szolgáló közlemények összeállítása nem terv. A tudományok tematikai tervében az eddig szokásos "tervezés" helyett, amely inkább témák felsorolása volt, előtérbe kell helyezni a legfontosabb, a tudomány továbbfejlesztését szolgáló feladatok megoldását.

Az elméleti kérdéseknek eddigi elhanyagolása és ennek következményei felszámolása érdekében javasoljuk, hogy minden tudományág tervében szerepeljen az illető tudomány tárgya és módszere kérdéseinek megvitatása és kidolgozása.

- 4./ A tematika összeállításánál irányadó legyen, hogy a terv első sorban a kutatás, a tudomány alkotó továbbfejlesztésének terve és nem oktatási terv. Szerepelni kell azonban a tervben az oktatás célját szolgáló magas tudományos színvonalu témáknak is, elsősorban a legfontosabb egyetemi tankönyvek elkészítésének. A tervnek a gazdasági és a kulturális építés legfőbb szükségleteiből kiindulva tematikai koncentrációra kell törekednie.
- 5./ Kulturális fejlődésünk jelen szakaszában egyre nagyobb a szükség egy-egy tudomány, illetve nagy átfogó témák területét átfogó, nagyigényű monografikus és enciklopédikus jellegű munkákra. Az új ötéves tervben magas színvonalu összefoglaló munkák elkészítésére kell különös gondot fordítani. Idetartozik első sorban a Magyar Enciklopédia. Ennek előkészítését szervesen be kell iktatni minden osztály, minden Á.B., minden tudományág tervébe.
- 6./ Az ötéves tervben meg kell szüntetni az anyag- és az adatgyűjtésre szorító közlemények előtérbe állítását. Elméleti általánosítás, az eredmények összefoglalása, a következtetések levonása nélkül az anyaggyűjtés és publikálás nem tudományos munka, hanem segédmunka. Különösen erős ez az anyaggyűjtés elszigeteltsége, önállósulása, a néprajz, archeológia és művészettörténet terén, ezért ezen tudományágak tematikájában különös figyelmet kell fordítani az eddigi fogyatékok kiküszöbölésére.
- 7./ A tematikában szerepeljen az élenjáró szovjet tudomány legfontosabb műveinek fordítása. Részben fordítások, részben ismeretések és méltatások formájában folyamatosan hozzáférhetővé kell tenni az egyes tudományok módszertani kérdéseire vonatkozó szovjet irodalmat.
- 8./ Az ötéves terv keretében az egyes társadalomtudományok tematikájában megfelelő helyet kell kapnia a hazai tudomány haladó hagyományai feltárásának, oly módon, hogy a tervben ne csak egyes tudománytörténeti témák szerepeljenek, hanem a tudomány történetének összefoglaló monografikus tárgyalását előkészítő munkálatok.
- 9./ Az elmúlt korszakban Magyarországon uralkodó burzsoa ideológiának maradványai és a nyugati imperialista ideológia behatásai ellen folytatott harcnak valamennyi munkában érvényesülnie kell, de önálló tanulmányokban is kifejezést kell nyernie.
- 10./ A társadalomtudományi tematikán belül komplex témák feldolgozását több tudomány művelőinek együttműködése útján kell biztosítani.

- 11./ A társadalomtudományok fejlesztésének nélkülözhetetlen szervezeti feltételeit biztosítani kell az ötéves terv keretében.

Az Állandó Bizottságok jól bevált megszervezése távolról sem elegendő a folyamatos, tervszerű tudományos kutatás biztosításához. Létre kell hozni a főbb tudományos kutatóintézeteket a leg-szükségesebb számú főfoglalkozású tudományos kutatók státuszával, /Filozófiai Kutatóintézet, Közgazdasági Kutatóintézet fel-állítása, Jog- és Államtudományi Kutatóintézet átvétele/, Ne-velésügyi Kutatócsoport felállítása, tudományos kutatócsoportok a nagy muzeumok mellett. Az Oktatásügyi Minisztériummal együttműködésben ki kell dolgozni a tudományos káderfejlesztés tervét az egyes tudományágakban.

Tervet kell kidolgozni, hogy a II. ötéves terv időszaka alatt a társadalomtudományok valamennyi területén egy marxista iskolázottságú és irányu tudományos kollektíva alakuljon ki.

- 12./ Kidolgozandó az osztályok által az akadémiai témáknak javasolt munkák terve. Ezek összeállítása alapján kidolgozandó az akadémiai témák és munkák terve. /Elnökség./

Budapest, 1953. október 22.

Fogarasi Béla s.k.
osztályelnök.